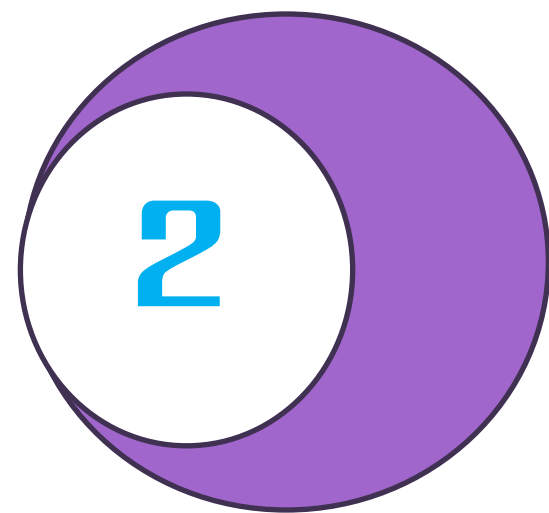

บทเรียน ที่

เงินได้พึงประเมิน

อาจารย์ธัญชชา ศรีสังข์

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของเงินได้พึงประเมิน
2. ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

1

ความหมายของเงินได้พึงประเมิน

เงินได้พึงประเมิน หมายถึง เงินได้อันเข้าลักษณะที่ต้องนำมาเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อาจเป็นตัวเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นที่เข้าตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

- 1 | **เงิน** หมายถึง เงินตราไทยหรือเงินตราต่างประเทศที่ได้รับ ถ้าได้รับเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณค่าเป็นเงินตราไทย โดยใช้
- 2 | **ทรัพย์สินซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน** หมายถึง ทรัพย์สินตามความหมายในประมวลกฎหมายแพ่งซึ่งอาจมีรูปร่างและไม่มีรูปร่างก็ได้
- 3 | **ประโยชน์ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน** หมายถึง สิ่งที่ได้รับมาที่ไม่ใช่เงิน ไม่ใช่ทรัพย์สิน แต่เป็นประโยชน์อย่างอื่นที่สามารถคิดคำนวณได้เป็นเงิน
- 4 | **เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้**
- 5 | **เครดิตภาษีตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 47 ทวิ)**

1.1 | **เงิน** หมายถึง เงินตราไทยหรือเงินตราต่างประเทศที่ได้รับ ถ้าได้รับเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณค่าเป็นเงินตราไทย โดยใช้

1.1.1 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank)

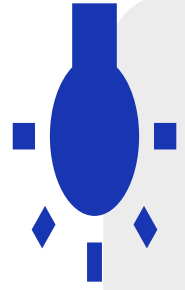
1.1.2 อัตราอ้างอิงประจำวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand)

ตัวอย่าง 1

?

นายเก่งทำงานกับบริษัทแห่งหนึ่งเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566 ได้รับเงินเดือน เดือนละ 20,000 บาท โดยได้รับ ทุกวันที่ 1 ของเดือนถัดไป ในปี 2566 เขามีเงินได้พึงประเมินจำนวนเท่าใด

ตอบ

ในปี 2566 นายเก่ง เริ่มทำงาน 1 กุมภาพันธ์ 2566 ถึง 31 ธันวาคม 2566 รวม 11 เดือน แต่เงินเดือนในเดือนธันวาคม 2566 นายเก่งจะได้รับในวันที่ 1 มกราคม 2567 ดังนั้น ในปี 2566 นายเก่งจะได้รับเงินเดือนเพียง 10 เดือนเท่านั้น ซึ่งจะคิดเป็นเงินได้พึงประเมิน ของนายเก่ง เป็นจำนวน $10 \times 20,000 = 200,000$ บาท

1.2 | **ทรัพย์สินซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน** หมายถึง ทรัพย์สินตามความหมายในประมวลกฎหมายแพ่งซึ่งอาจมีรูปร่างและไม่มีรูปร่างก็ได้

กรณีการได้ทรัพย์สินจากการชิงโชคหรือการเล่นเกมโชว์ต่าง ๆ

ผู้ที่ได้รับรางวัลจะถือว่าเป็นผู้มีเงินได้พึงประเมิน และจำนวนเงินได้พึงประเมินจะคิดจากมูลค่าของของรางวัลที่ได้รับรางวัลที่ได้รับบ้างอาจเป็นบ้านพร้อมที่ดิน รถยนต์ รถจักรยานยนต์ สร้อยคอทองคำ ฯลฯ

ในวันที่ได้รับกรรมสิทธิ์ในหุ้นเป็นหุ้นที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ถือมูลค่าหุ้น เท่ากับราคาขายให้แก่ประชาชนทั่วไป หรือราคาเฉลี่ยในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในเดือนที่ได้รับ กรรมสิทธิ์ แล้วแต่กรณี

ในวันที่ได้รับกรรมสิทธิ์ในหุ้นเป็นหุ้นที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ถือมูลค่าหุ้น เท่ากับราคาขายให้แก่ประชาชนทั่วไป หรือถือมูลค่าหุ้นเท่ากับมูลค่าทางบัญชีในรอบ ระยะเวลาบัญชีก่อนรอบ ระยะเวลาบัญชีที่ได้รับกรรมสิทธิ์ในหุ้น แล้วแต่กรณี

1.3 | **ประโยชน์ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน** หมายถึง สิ่งที่ได้รับมาที่ไม่ใช่เงิน ไม่ใช่ทรัพย์สิน แต่เป็นประโยชน์อย่างอื่นที่สามารถคิดคำนวณได้เป็นเงิน

1.3.1 หากลูกจ้างหลายคน อยู่รวมกันโดยไม่เสียค่าเช่า ให้คำนวณประโยชน์เพิ่มตามเกณฑ์ในอัตรา 20% ของเงินเดือนโดยไม่รวมเงินโบนัสที่จ่ายเป็นรายปีเป็นเงินได้พึงประเมินของลูกจ้างแต่ละคน

1.3.2 กรณีนายจ้างได้เช่าบ้านให้เป็นที่พักอาศัยของพนักงาน ซึ่งดำรงตำแหน่ง ระดับบริหาร โดยนายจ้างเป็นผู้ออกค่าเช่าและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

1.4 | **เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้**

1.5 | **เครดิตภาษีตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 47 ทวิ)**

1.5.1 กรณีผู้มีเงินได้จะได้รับเครดิตภาษี

(1) ผู้มีเงินได้ได้รับเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(2) ผู้มีเงินได้ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย หรือเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย

1.5.2 กรณีผู้มีเงินได้จะไม่ได้รับเครดิตภาษี

(1) ผู้มีเงินได้ได้รับเงินส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวม (Mutual Fund)

(2) ผู้มีเงินได้ได้รับเงินปันผลจากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทย

(3) ผู้มีเงินได้ได้รับเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการ

2

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

2.1 | เงินได้ประเภทที่ 1 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็น

- เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ
- เงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับจากนายจ้าง
- เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้าน ซึ่งนายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า
- เงินที่นายจ้างจ่ายชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ
- เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน เช่น มูลค่าของการได้รับประทานอาหาร

2.2 | เงินได้ประเภทที่ 2 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าจะเป็

ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด

เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส

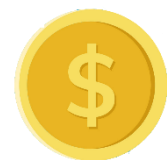
เงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับเนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้

เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้าน ที่ผู้จ่ายเงินได้ให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า

เงินที่ผู้จ่ายเงินได้จ่ายชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องชำระ

เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ นั้น ไม่ว่าจะหน้าที่หรือตำแหน่งงาน หรืองานที่รับทำให้นั้นจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

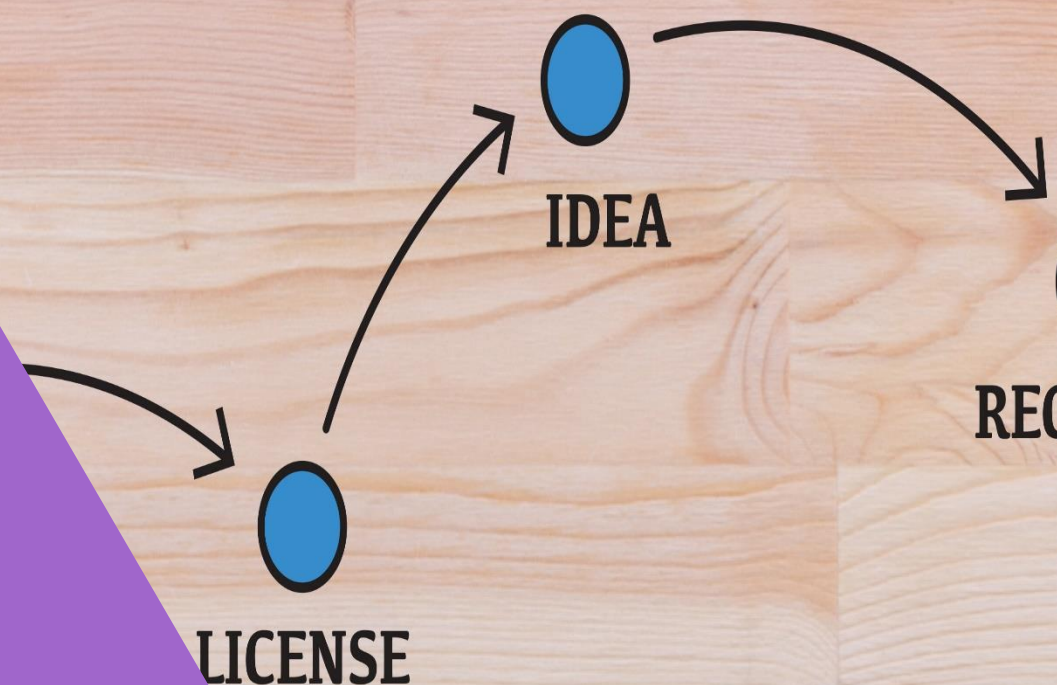
2.3 | เงินได้ประเภทที่ 3 ได้แก่ ค่าแห่ง goodwill ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิ
อย่างอื่น เงินปีหรือเงินได้ที่มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจาก
พินัยกรรมนิติกรรมอย่างอื่นหรือคำพิพากษาของศาล

\$ | ค่าแห่ง goodwill หมายถึง *ค่าความนิยม (Goodwill)* หรือมูลค่า
ของธุรกิจที่สูงกว่ามูลค่าของทรัพย์สินที่ตีราคาได้ ทั้งนี้ เกิดจาก
ชื่อเสียงของธุรกิจนั้น ๆ หรือได้สิทธิพิเศษกว่าธุรกิจอื่น ๆ

\$ | เงินปี หมายถึง เงินที่ทางราชการจ่ายให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์
เป็นรายปี

\$ | เงินได้ที่มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรม
อย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล เป็นเงินได้ที่ไม่ต้องใช้
น้ำพักน้ำแรงหรือต้องออกทุนใด ๆ

COPYRIGHT

2.4 | เงินได้ประเภทที่ 4 ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินส่วนแบ่งกำไร เงิน
ลดทุน เงินเพิ่มทุน ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น ฯลฯ

2.5 | เงินได้ประเภทที่ 5 เงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สินเงินหรือประโยชน์อย่าง
อื่นที่ได้เนื่องจาก

(ก) การให้เช่าทรัพย์สิน

(ข) การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน

(ค) การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขาย
นั้น โดยไม่ต้องคืนเงิน หรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

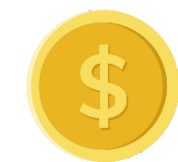
2.6 | เงินได้ประเภทที่ 6 ได้แก่ เงินได้จากวิชาชีพอิสระ (Liberal Profession)
คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การ
บัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาชีพอื่นซึ่งจะได้มี พระราชกฤษฎีกา
กำหนดชนิดไว้

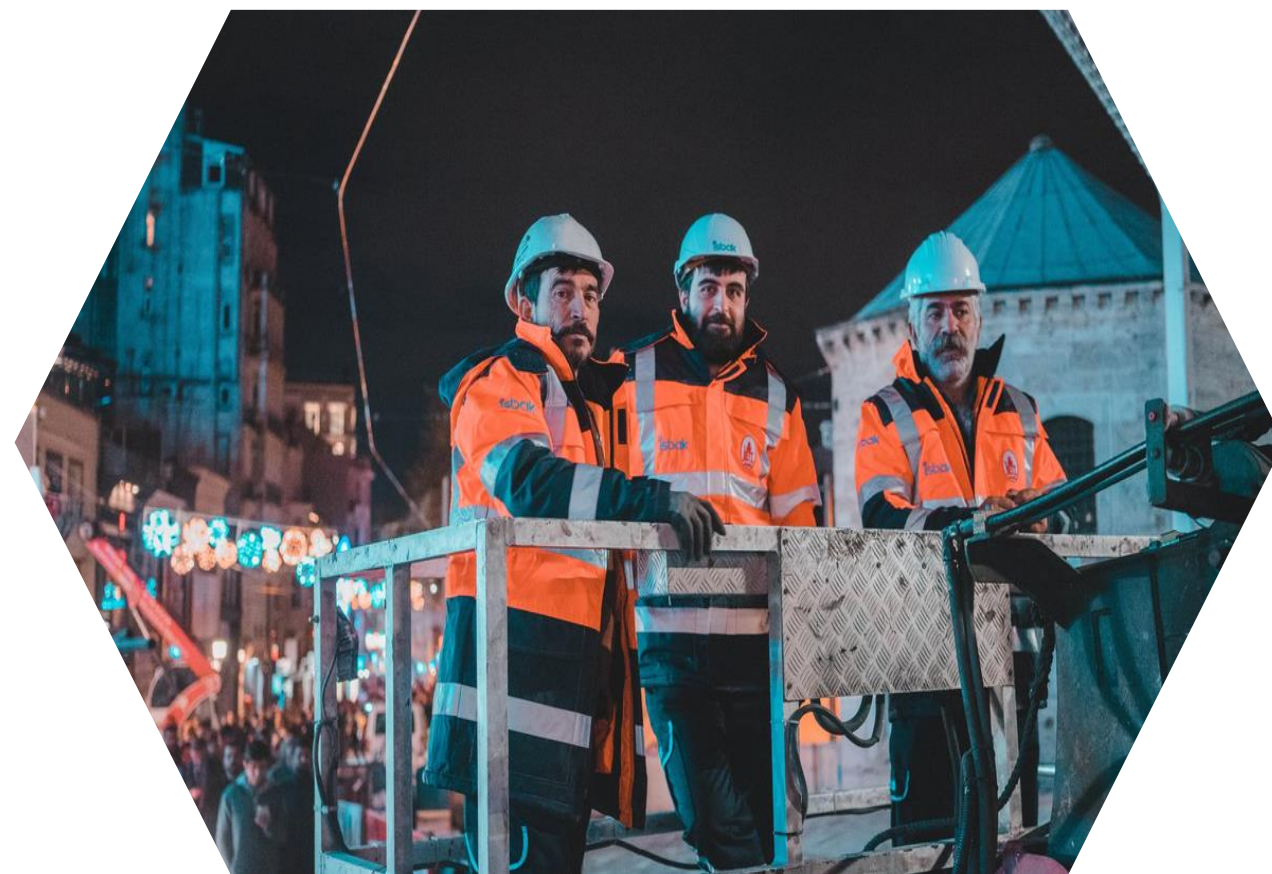
2.7 | เงินได้ประเภทที่ 7 ได้แก่ เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระ ในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ

การรับเหมาต่าง ๆ เช่น การก่อสร้างอาคาร สะพาน ถนนหนทาง ฯลฯ ซึ่งผู้รับเหมาจะต้องจัดหาวัสดุในการก่อสร้างมาดำเนินการด้วย นอกจากนี้ผู้รับเหมาจะต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินการแล้ว ดังนั้นค่าจ้างที่ผู้รับเหมาได้รับจึงรวมค่าวัสดุที่ใช้ในงานที่รับเหมาด้วย ค่าจ้างดังกล่าวถือเป็นเงินได้ของผู้รับเหมาตามมาตรานี้ หากเป็นการรับเหมาเฉพาะแรงงานก็ไม่ถือว่าเป็นเงินได้ประเภทนี้

ผู้รับเหมาก่อสร้างทำการก่อสร้างตึกแถวด้วยทุนของตนเองในที่ดินของผู้อื่นแล้วยกตึกแถวที่สร้างให้แก่เจ้าของที่ดิน โดยตนเองมีสิทธิการเช่าตึกแถวนั้นระยะเวลาหนึ่ง เมื่อมีการโอนสิทธิการเช่าให้ผู้อื่นแล้วได้รับเงินตอบแทนรวมทั้งประโยชน์ต่าง ๆ จะต้องถือว่าเป็นเงินค่าตอบแทนและประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากผู้โอนเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 7

2.8 | เงินได้ประเภทที่ 8 เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง การขาย อสังหาริมทรัพย์ เงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8 นี้ประกอบด้วยเงินได้จาก

- (1) การธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งประกอบด้วย การค้า การพาณิชย์ การธนาคาร การเงิน และการอุตสาหกรรม
- (2) พาณิชยกรรม หมายถึง การแลกเปลี่ยน การซื้อและการขายสินค้า
- (3) การเกษตรกรรม หมายถึง การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์
- (4) การอุตสาหกรรม หมายถึง การผลิตสินค้าและบริการ
- (5) การขนส่ง หมายถึง การขนส่งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ไม่ว่าจะใช้แรงงานหรือเครื่องจักร
- (6) การอื่น เช่น เงินได้จากการพนัน

จบ บทเรียนที่

2

ขอบคุณที่ตั้งใจเรียนนะคะ

อาจารย์ธัญธชา ศรีสังข์